

Time : 3 Hours

1. अधस्तनेषु प्रश्नेषु 'क' विभागात् प्रश्नचतुष्टयम्, 'ख' विभागात् प्रश्नद्वयं च स्वीकृत्य प्रश्नषट्कं समाधेयम्। तेषु यत्किञ्चन द्वितयं संस्कृतभाषया लेख्यम्।
(निम्नलिखित प्रश्नशुल्लिखित मध्ये 'क' विभाग थेके चारुटि एवढं 'ख' विभाग थेके दुटि प्रश्न निरे ढोट छरुटि प्रश्नेर उतुतर दिते हवे। एर मध्ये ये कुन दुटि प्रश्नेर उतुतर संस्कृत ढाषर लिखते हवे) 5×6=30

क-विभाग

- a) 'परिहासविजल्लितं सथे परमार्थेण न गृह्यतां वचः'—उक्तिरियं कस्य?
नाटकीयगतिसिद्धये उक्तेरस्यः प्रढाव आलुओच्यताम्।
(एटि कर उक्ति? नाटकेर उतुकरेर कुन्य एहि उक्तिर प्रढाव आलुओचना कर।)
- b) वङ्गढाषया अनुवादु विधीयताम् (वाङ्गला ढाषर अनुवाद कर) :
तीर्राघातप्रतिहततरुः स्फुल्लगुणैकदन्तः
पादाकुष्ठरततिवलयसङ्गसङ्गुतपाशः।
मूर्ते विघ्नस्तुपस इव नु ढिन्नसारङ्गयुथु
धर्मारण्यं प्रविशति गजः स्यन्दनलुओकढीतः।।
- c) सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् (सप्रसङ्गं व्याख्या कर) :
शमप्रढानेषु तपुओधनेषु गृढं हि दाहातुुकमस्ति तेजः।
स्पर्शानुकुला इव सूर्यकान्तुसुदनुतेजुओहढिढवढाद् वमस्ति।।
- d) ढावः संप्रसार्यताम् (ढावसंप्रसारण कर) :
तमस्तुपति घर्मांशु कथमरुविर्ढविष्यति।
- e) 'मम विरहजां न त्वं वत्से शुचं गणयिष्यसि'—वङ्गला कः? शुचः अपनुओदने वङ्गुराशयमुद्घाटयत।
(वङ्गला के? वेदना परिहारे वङ्गुर उद्देश्य प्रकाश कर)

খ-বিভাগ

- f) মালতীমাধবং কীদৃশং রূপকম্? রূপকস্যাস্য পরিচয়ঃ প্রদেয়ঃ।
(মালতীমাধব কী ধরনের রূপক? এই রূপকটির পরিচয় প্রদান কর।)
- g) পঞ্চরাত্রসোপরি টীকা লেখ্য।
(টীকা লেখ—‘পঞ্চরাত্র’)
- h) ভট্টনারায়ণস্য নাট্যপ্রতিভাং বিবৃণুত।
(ভট্টনারায়ণের নাট্যপ্রতিভা বিবৃত কর।)

2. নিম্নলিখিতেসু প্রশ্নেসু ‘ক’ বিভাগতঃ প্রশ্নদ্বয়ম্, ‘খ’ বিভাগাৎ একং প্রশ্নং স্বীকৃত্য সমাধেয়ম্ প্রশ্নত্রয়ম্।
(নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির মধ্যে ‘ক’ বিভাগ থেকে দুটি এবং ‘খ’ বিভাগ থেকে একটি প্রশ্ন নিয়ে মোট তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও)।
- 10×3=30

ক-বিভাগ

- a) পাঠ্যাংশমনুসৃত্য রাজ্ঞঃ দৃব্যস্তস্য পূর্বরাগো বর্ণ্যতাম্ (পাঠ্যাংশ অনুসরণে রাজা দৃব্যস্তের পূর্বরাগ বর্ণনা কর)
- b) ‘বৎসে! ইমে অপি প্রদেয়ে’—বক্তা কঃ? কে ইমে? তয়োশ্চরিত্রয়োস্তুলনাত্মকং বিশ্লেষণং ক্রিয়তাম্। (বক্তা কে? এই দুইজন কারা? তাদের চরিত্রের তুলনামূলক বিশ্লেষণ কর)।
- c) শাকুন্তলে প্রতিফলিতং সামাজিকবিধানমাধারীকৃত্য একো নিবন্ধো লেখ্যঃ।
(অভিজ্ঞানশকুন্তলম্ নাটকে প্রতিফলিত সামাজিক বিধান বর্ণনা করে একটি নিবন্ধ লেখ)।

খ-বিভাগ

- a) সংস্কৃতসাহিত্যে ভাসসমস্যামধিকৃত্য একঃ প্রবন্ধো বিরচয়।
(সাহিত্যে ভাস সমস্যা বিষয়ে একটি প্রবন্ধ রচনা কর।)
- b) টীকা লেখ্য (টীকা লেখ)।
- i) মহাবীরচরিতম্।
- ii) প্রিয়দর্শিকা।